

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Z A R A S I

1954 m.

kovo

21

SEKMADIENIS

Nr.34(998)

Kaina 15 kap.

Numerij:

1. Centrinės rinkiminės komisijos rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą pranešimas apie 1954 metų kovo 14 d. rinkimų rezultatus — 1 pusl.
2. V. DAPKUS. Konkrečiai vadovauti pasirengimui pavaario sėjai—2 pusl.
3. Gimtojoje šalyje—2 pusl.
4. J. VITUKINAS. Pagerinti vadovavimą laukininkystės brigadoms—3 pusl.
5. I. TICHONOVAS, J. SUCHANOVSKIS. Didysis sąmyšis—3 pusl.
6. J. CHRABROVAS. Oras ir oro spėjimas—4 pusl.
7. Mums rašo—4 pusl.

Kolūkio gamybinis planas

Dideli ir atsakingi uždavinių išskelti šiais metais mūsų rajono kolūkinei valstietijai. Būtina pasiekti, kad darbas kolūkuose būtų iš pagrindų pagerintas, padidinta grūdų, bulvių, daržovių gamyba, žymiai išaugtų visuomeninių gyvulių skaičius ir pakiltų jų produktyvumas.

Kad šie uždaviniai, kuriuos iškėlė Komunistų partija žemės ūkio darbo žmonėms, būtų įvykdyti, rajone yra visos galimybės. Pas mus yra mašinų-traktorių stotis, aprūplinta galinga technika, kiekvienam kolūkyje dirba žemės ūkio specialistai, yra pakankamas kiekis darbo jėgos, gyvosios traukiamosios jėgos ir inventoriaus. Dabar viskas priklauso nuo to, ar surmaniai ir pilnai bus išnaujodos šios galimybės, išaiškinti visi vidiniai resursai, kaip visa tai bus panaudota tollau vystant visuomeninį ūkį.

Dabar kolūkuose vyksta atsakingas darbas — sudaromi gamybiniai planai 1954 metams. Planas — tai kolūkio visų metų veiklos programa. Štai kodėl ypatingai svarbu, kad plane būtų numatytais visų vidinių resursų panaudojimas, kad Jame būtų numatyta priešakinių darbo metodų įdlegimas į gamybą, kas užtikrins valstybinių užduočių įvykdymą ir viršijimą.

Gamybinių planų sudarymas — labai svarbus ir sudėtingas dalykas, kuris reikalauja didelio paruošamojo darbo, plačiųjų kolūkiečių masių patyrimo panaudojimo. Negalima leisti, kad būtų kartojuamos praėjusių metų kaidos, kai kolūkijų gamybinių planai buvo sudaromi kabinetuose, nesiskaitant su konkretiomis kolūkijų ypatybėmis ir galimybėmis, nesi-

skaitant su kolūkiečių nuomone. Prie plano sudarymo reikia pritraukti kolūkinių aktyvą, nusimanančius žmones, kurie galėtų suteikti dalykišką patarimą, reikia skaityti su pastabomis, kurias padarė kolūkiečiai ataskaitiniuose rinkiminuose susirinkimuose.

Prieš sudarant planą kartu su aktyvu reikia peržiūrėti išdirbio normas ir pakeisti pasenusias, per žemos normas naujomis, imant dėmesin priešakinių kolūkiečių patyrimą, patvirtinti šias normas visuotiniuose kolūkiečių susirinkimuose. Kartu su gamybinio plano sudarymu reikia sudaryti ir pajamų-išlaidų sąmatą, kurioje turi būti numatyta ekonomiškas kolūkio lėšų išnaudojimas.

Nemažiau svarbos turi metinių gamybinų užduočių brigadoms paskirstymas. Ir čia jokiu būdu negalima leisti pasireikštį formalizmui, bendram priėjimui. Gamybinės užduotis brigadoms reikia duoti atsižvelgiant į kiekvienos brigados dirvos savabes, jos vidinius galimumus.

Sudarant metinius gamybinius planus ir pajamų-išlaidų sąmatas didelę paramą kolūkijų valdyboms turi teikti žemės ūkio specialistai, MTS. Bet negalima nepažymeti, kad ligi šiol tokia parama dar nebuvo telkiama, ir dėl to planų sudarymas neleistinai uždelstas.

Kolūkio gamybinis planas — kovinė kolūkiečių darbo programa. Jo teisingam sudarymui turi daug dėmesio skirti kolūkijų partinės organizacijos. Gerai paruoštas, visapusiškai apgalvotas gamybinis planas padės kolūkiečiams šiais metais sėkmigai įvykdyti uždavinius, kuriuos iškėlė Komunistų partija toliau keliant žemės ūkį.

Tarybinis ūkis plečia daržininkystę

ŠALČININKAI. (ELTA). Sadovskaja žymiai viršija išdirb'o normas. Puodeliuose bus auginami kopūstai ir pūdorai daigai.

Bulvės šiais metais bus sodinamos tik kvadratiniu-lizdiniu būdu. Skyrių valdytojai ir brigadininkai įsisavino ši pažangųji sodinimo būdą trimečiuose agrotechnikos kursuose.

Tarybinis ūkis yra pilnutinai apsirūpinęs daržovių ir bulvių sėklomis. Visas daržovių pasėliams skirtas plotas suartas iš rudens. Paruošta daug durpių-mėšlo komposto su fosforitmilčiais.

Centrinės rinkiminės komisijos rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą PRANEŠIMAS

apie 1954 metų kovo 14 d. rinkimų rezultatus

Centrinė rinkiminė komisija gavo iš visų Apygardinių rinkiminės komisijų galutinius duomenis apie rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą rezultatus. Remiantis nurodytais duomenimis, nustatyta, kad visose rinkiminėse apygardose bendras rinkėjų skaičius buvo 120.750.816 žmonės, iš jų dalyvavo TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatų rinkimuose 120.727.826 žmonės, arba 99,98 procento bendro rinkėjų skaičiaus.

Visose rinkiminėse apygardose rinkimams į Sajungos Tarybą už liaudinio komunistų ir nepartinių bloko kandidatus balsavo 120.479.249 žmonės, kas sudaro 99,79 procento bendro balsavime dalyvavusiu rinkėjų skaičiaus. Balsavo prieš kandidatus

ī Sajungos Tarybos deputatus 247.897 žmonės. Remiantis „Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatų“ 88 str., pripažinta negaliojančiais 680 biuletenių.

Visose rinkiminėse apygardose rinkimams į Tautybų Tarybą už liaudinio komunistų ir nepartinių bloko kandidatus balsavo 120.539.860 rinkėjų, kas sudaro 99,84 procento bendro balsavime dalyvavusiu rinkėjų skaičiaus. Balsavo prieš kandidatus į Tautybų Tarybos deputatus 187.357 žmonės. Remiantis „Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatų“ 88 str., pripažinti negaliojančiais 609 biuletenių.

Rinkimų į Sajungos Tarybą ir Tautybų Tarybą rezultatus sąjunginėse respublikose apibūdina šie duomenys:

Sąjunginės respublikos pavadinimas	Rinkėjų skaičius	Dalyvavo balsavime		Balsavo už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus	
		Absoliutus skaičius	Rinkėjų skaičius proc.	Absoliutus skaičius	Balsavusiu skaič. proc.
RTFSR	68872018	68857195	99,98	68669607	99,73
Ukrainos TSR	25193233	25189577	99,99	25161264	99,88
Baltarusijos TSR	4870828	4870586	99,99	4868015	99,94
Uzbekijos TSR	3863023	3862023	99,97	3857943	99,39
Kazachijos TSR	4202005	4201859	99,99	4193194	99,79
Gruzijos TSR	2347152	2347094	99,99	2346209	99,95
Azerbaidžano TSR	1895965	1895903	99,99	1892392	99,81
Lietuvos TSR	1645427	1644631	99,95	1643242	99,91
Moldavijos TSR	1485702	1485571	99,99	1483324	99,85
Latvijos TSR	1434249	1433672	99,96	1432979	99,94
Kirgizijos TSR	1071337	1071257	99,99	1067813	99,67
Tadžikijos TSR	948903	948894	99,99	948110	99,92
Arménijos TSR	862329	862318	99,99	861874	99,94
Turkménijos TSR	773658	773600	99,99	772297	99,83
Estijos TSR	876892	875611	99,85	873621	99,77
Kareljos-Suomijos TSR	408095	408035	99,99	407365	99,84
Iš viso TSR Sajungoje:	120750816	120727826	99,98	120479249	99,79
				120539860	99,84

Visose rinkiminėse apygardose rinkimams į Tautybų Tarybą nuo autonominių respublikų, autonominų sričių ir nacionalinių apygardų iš bendro rinkėjų skaičiaus — 9.534.150 žmonių balsavime dalyvavo 9.532.571 žmogus, arba 99,98 procento bendro rinkėjų skaičiaus. Už liaudinio komunistų ir nepartinių bloko kandidatus tose apygardose balsavo 9.503.807 žmonės, arba 99,69 procento bendro balsavime dalyvavusiu rinkėjų skaičiaus. Prieš kandidatus į Tautybų Tarybos deputatus nuo autono-

minių respublikų, autonominų sričių ir nacionalinių apygardų balsavo 28.722 žmonės. Remiantis „Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatų“ 88 str., pripažinti negaliojančiais 42 biuletenių.

Centrinė rinkiminė komisija apsvarstė medžiagą atskirai pagal kiekvieną rinkiminė apygardą ir, remdamasi „Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą nuostatų“ 38 str., užregistruavo deputatų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą išrinkimą visose 1347 rinkiminėse apygardose.

Prieš laiką įvykdytas atsarginių traktoriinių dalių gamybos ketvirčio planas

Charkovo traktorių surinkimo gamykla baigė įvykdyti ketvirčio planą. Sėkminė vykdoma užduotis kaučiūmėsiems traktoriams gaminti. Įmonės kolektyvas įvykdyta beveik pusė šio įsipareigojo duoti dir-

vonų įsisavinimui šimtus universalinių mašinų virš metinio plano. Nuo metų pradžios įvykdyta beveik pusė šio įsipareigojimo. (TASS-ELTA).

PARTIJOS GYVENIMAS

Konkrečiai vadovauti pasirengimui pavasario sėjai

Negalima sakyti, kad Ždanovo vardo kolūkio partinė organizacija nesidomėtų ūkiniais klausimais. Beveik kiekviename partinime susirinkime kalbama apie tai, kad reikia stiprinti kolūkį, reikia imtis priemonių partijos išskeltų žemės ūkiui uždaviniliu sėkmingesnam ivykdyti. Komunistai svarsto padėti kolūkyje, iškelia darbo trūkumus ir siūlo būdus jiems pašalinti. Pavyzdžiu galima pamulti kad ir partinė susirinkimą, ivykusį š. m. sausio mėnesį. Komunistai jame apsvarstė rajono partinės organizacijos ataskaitinio rinkiminio susirinkimo nutarimą, o taip pat kolūkio ūkinės veiklos rezultatus praėjusiais metais. Susirinkime buvo išskelti partinės organizacijos darbo trūkumai vykdant TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimą, nurodyma visa eilė priemonių, skirtų partorganizacijos veiklos pagerinimui. Buvo priltitas platus, konkretus nutarimas.

Vasarį mėnesio vidury ivykusiam susirinkimę buvo apsvarstyta pasirengimo pavasario sėjal klausimas: vieninių trąšų išvežimo, inventoriaus remonto eiga ir pan. Šlame susirinkime komunistai taip pat daug kalbėjo, kad reikia sustiprinti partinės organizacijos darbą vadovaujant artelės ūkinėl veiklai, padarė nemaža pasiūlym. Svarstytoju klausimu irgi buvo priltitas nutarimas, duoti ipareigojimai kolūkio valdybai ir atskiriams komunistams.

Jeigu spręsti vien pagal priltitį nutarimų skaičių ir netgi pagal juose numatytais priemones, galima susidaryti įspūdį, kad partinė organizacija deda nemažas pastangas gerinant padėti kolūkyje. Bet šis įspūdis greit pasikelčia, kai pasižiūri į tikrą reikalių padėtį. Pavaras jau čia pat. Bet padėtis Ždanovo vardo kolūkyje rengiant laukų darbams — nepavydėtina. Nors kolūkyje trys kalvės, bet inventoriaus remonto pabaigos dar nematyti, į laukus nevezamos durpės, mažai išvežta mėšlo, nesirengiant ankstyvųjų daržovių auginimui. Iki šiol nebaigtas sėklų fondų valymas.

Kur gi partinės organizacijos parama kolūkui? Apie ja tiek daug buvo kalbama

V. Dapkus

Remontininkų — pirmūnų laimėjimai

Daug darbo teks atlikti rajono kolūkuose pavasario sėjos metu Zarasų MTS mechanizatoriams. Pavasario sėjai reikia pavyzdingai paruoštis ne tik traktorius, bet ir prikabinamuosius įrankius.

Su dideliu atsakingumu dirbo ir geru rezultatu pasiekė mechanizatoriai, remontuodami plūgus ir sėjamasių. Jau

atremontuotas visos 27 sėmosios ir 42 trijų, keturių ir penkų korpusų plūgai.

Geriausiai dirbo remontininkai dr. dr. Andrijauskas — komplektuodamas sėjamasių, ir Jermolavičius — surinkdamas plūgus. Jie kasdien ivyko po pusantros-dvi išdirbio normas.

V. Jarmuševičius

Daug mašinų ir įvairių prekių parduoda Lietuvos Vartotojų kooperatyvų sąjungos Panevėžio didmeninė bazė rajono kolūkiams. 1953 metais parduota apie 200 sunkvežimių, daugiau kaip 20 lokomobilių, daug statybinių geležies ir kitų prekių. Šiais metais numatyta parduoti kolūkiams, palyginti su praėjusiais metais, dvigubai daugiau prekių.

Nuotraukoje: prekių žinovas Č. Adomavičius (iš dešinės) ir sandėlininkas V. Kvedaravičius apžiūri lokomobilius, gautus kolūkiams.

I. Baltmano nuotr.

(ELTA).

Sieninės spaudos apžvalga

Nusiraminimo nuotaikas skleidžiant

Praėjusiais metais Zatokų gai pasiruošti pavasario sėjaplynkės Tarybos ir klubo-skaityklos leidžiamas sieninis laikraštis „Tarybinis darbuotojas“ vedė sėkmingesnį kovą už „Garbingo darbo“ kolūkiui statomu uždavinii savalaikį išvežimą. Jo skiltyse talpinama medžiaga buvo kovinė, pamokanti. Sienlaikraštis, nušviesdamas „Garbingo darbo“ kolūkio pasiekus laimėjimus, skleisdamas pirmyn patyrimą, kartu negailestingai pliekė atsilikėlius, darbo drausmės laužytojus, de-maskavo Žemės ūkio artelės įstatymą pažeidėjus.

Deja, nebematytis to kovingu, to entuziazmo šiu metų sienlaikraščio medžiagoje. Jo skiltyse pradedamos skleisti nusiraminimo pasiekės laimėjimas nuotaikos.

Pirmame šių metų sienlaikraščio numerijoje buvo mėginta išskelti kolūkyje pasitai-kančius Žemės ūkio artelės įstatymą pažėdimos faktus pašarų pervežime ir paukščių fermoje, tačiau kaltininkų pavardės nutylėtos. Tas darbas, kaip išsireikšta straipsneliuose, paliékamas išaiškinti kolūkio valdybai.

Perskaicius paskutinį sienlaikraščio numerį, kuriame nemažai vietos paskirta pavasario sėjos nušvietimo klausimui, susidaro įspūdis, kad šis darbas kolūkyje vyks ta sėkmingesnai, be jokių trūkumų. Sienlaikraštyje išskeliamos tik gerosios darbo pu-sės tiek remontuojant žemės ūkio inventorių, tiek išvėzant į laukus trąšas. O iš tikruju antroji brigada inventorių atremontavo nekokybiskai. Dar blogiau, kad kai kurie faktai sienlaikraštyje nušviečiami neleisingsai, pagyrūniškai. Straipsnelyje „Pavyzdin-

vesti sėkmingesnį kovą už partijos keliamų kolūkui uždavinį ivykdyti, taps kolektyviniu kolūkciečių masių agitatoriumi ir organizatoriumi.

Gimtojoje šalyje LATVIJOS GYDYKLOS NAUJO SEZONO IŠVAKARĘSE

Švelnus klimatas, maudymasis jūroje, gydomieji šaltiniai ir gydomieji purvai pritraukia į Latvijos gydyklas darbo žmones iš visų šalių vietų. Tik praėita metais respublikos sanatorijose ir poilsio namuose praleido atostogas apie 120 tūkstančių žmonių.

Dabar visose 95 sanatorijose ir poilsio namuose išsvystė pasirengimas naujam kurortiniam sezoniui. (TASS—ELTA).

STALINGRADO HIDROELEKTRINĖS STATYBOJE

Daugiau kaip 10 galingų ekskavatorių, daugiau kaip 100 savivarčių automobilių dirba Stalingrado hidroelektrinės pastato pamatų duobėje. Toje vietoje, kur ekskavatorių pasiekė projekcinę atžymą, statybinių kloja betoną.

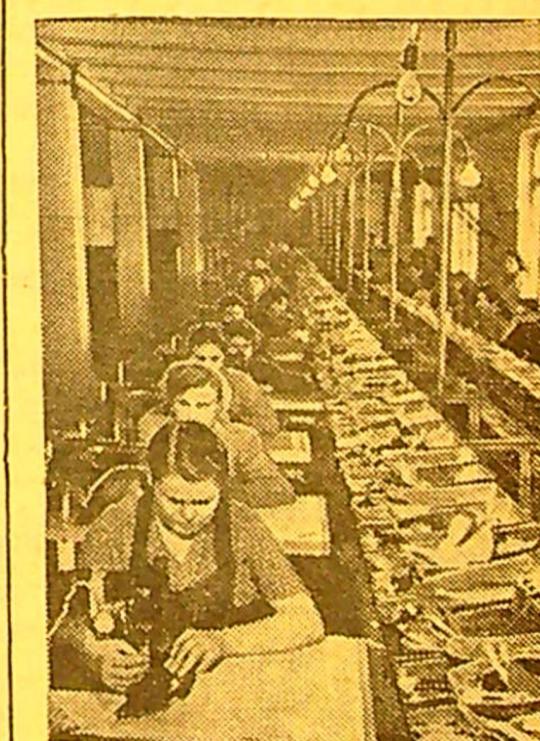
Visas iš pamatų duobės išimamas gruntas išvežamas į užtvanką, kuri atitveria Volgos šaką nuo pagrindinės upės vagos. I užtvanką jau supilta šimtai tūkstančių kubinių metrų žemės ir apie 50 tūkstančių kubinių metrų lauko akmens. (TASS—ELTA).

PAVASARIS KISLOVODSKE

Kislovodske prasidėjo pavasaris. Miestą ryškiai nušviečia saulė, šniokščia nuo kalnų tekantieji pavasario vandens srautai. Vis gyvensis judėjimas darosi miesto gydyklose, gatvėse ir parakoose.

Dabar Kislovodsko sanatorijose ir poilsio namuose gydos ir ilsisi apie 9.000 darbo žmonių.

Iki vasaros sezono pradžios stos rikiuotėn nauja 200 vietų sanatorija „Kislovodsk Nr. 2“. Miesto pietinėje dalyje paskirti sklypai 6 sanatorijoms statyti. (TASS—ELTA).

Odesos Spalio revoliucijos vardo antrame avalynės fabrike moteriškos klijuotos avalynės gaminimui paleistas naujas cechas. Cechas apskaičiuotas 750 porų avalynės išeidimui į pamainą.

Nuotraukoje: prie naujo dviaukščio konvejerio. Prisėjykite — komjaunuolė N. Jelcovai, ivykianti pamainos užduotį 175 procentais.

A. Podberiozko nuotr. (TASS).

Pagerinti vadovavimą laukininkystės brigadoms

Nuolatinės gamybinės brigados — pagrindinė ir svarbiausia darbo organizavimo forma kolūkiuose. Nuo jų daug priklauso ūkiniai laimėjimai visose artelės gamybos šakose. Štai kodėl dabar, lemiamomis pasirengimo pavasario sėjai dienomis, ypatingai svarbu sustiprinti gamybinės brigadas. Toliau nepakenčiamą tokia padėtis, kai viename tame pačiame kolūkyje, esant vienodomis sąlygomis, brigados dirba skirtinė, gaunamas šiose brigadose derlius labai skiriasi.

Tam patvirtinti galima paitekti „Bolševiko“ kolūkio davinius. Vidutinis grūdinių ir ankštinių kultūrų derlius 1953 metais siekė 6,3 cnt., bulvių — 104 cnt, pašarinų šakniavaisių — 174 cnt. Derlius, be abejo, labai žemas.

Bet jeigu paimsime rezultatus atskirai pagal brigadas tai gaunamas visai kitas vaizdas. Antai, III brigadoje vidutinis grūdinių ir ankštinių kultūrų derlius sudarė 9,5 cnt iš kiekvieno hektaro, bulvių — 138 cnt, šakniavaisių — 270 cnt. Gi IV brigadoje derlius gautas perpus mažesnis. Grūdinių ir ankštinių kultūrų gauta po 4,36 cnt iš kiekvieno hektaro, bulvių — po 103,5 cnt, šakniavaisių — po 94 cnt.

Toks smarkus IV brigados atsilikimas paaiškinamas tuo, kad joje blogai organizuotas darbas, o reiškia, ir žemės darbo našumas, nėra reikiamos darbo drausmės. Brigadoje ne laiku ir toli gražu ne visi kolūkiečiai išeina į darbą svarbiausią sezoninių darbų laikotarpiu. Esant tokiai padėtiai, gamybiniai planai brigadoje, kaip taisyklė, sužlugdomi, laukų darbai užvilkinami. Viso to išdavoje gauti blogi rezultatai.

Didelis skirtumas vieno kolūkio, brigadų ekonomikoje būna ir dėl kitų priežascių: tai atsitinka, kai neteisingai paskirstoma traukiama į jėga, inventorius, o taip pat kolūkiečiai. Taip, Čapajevovo vardo kolūkyje tarp brigadų žemė paskirstyta lygiai, o traukiamosios jėgos, inventorius ir žmonių brigadose yra nevienodai. Pavyzdžiu, I brigadoje yra vos 27 darbingi kolūkiečiai, gi III ir IV brigadose darbingų kolūkiečių, o taip pat arklių ir inventorių yra dvigubai daugiau. Savaiame aišku, kad III ir IV brigados sėkmingesiai susidoroję su išskeltais joms uždaviniais, o pirmoji visu 1953 metų bėgyje atsilikdavo.

Negeresnė ir sustambinto „Raudonojo Spalio“ kolūkio padėtis. Čia yra 6 laukininkystės brigados. Dvi iš jų

turi 918 hektarų ariamos žemės ir 62 darbingus kolūkiečius, o kitos keturios — 892 hektarų ariamos žemės ir 213 darbingų žmonių. Savaiame aišku, kad tokiomis sąlygomis negalima teisingai paudoti kolūkio gamybos priemones, MTS techniką ir darbo jėgą, nes vienoje brigadoje bus pakankamai žmonių, o kitoje truks darbo jėgos: viena brigada susidorsu planiniuose uždaviniais, o kita atsilikinės. O tai irgi neigiamai paveiks derlius.

Tokia padėtis susidarė dėl to, kad kolūkijų valdybos nesilia reikiamų priemonių gamybinėms brigadoms sustiprinti, teisingai sukompaktuoti jas darbo ir traukiama į jėga, inventoriumi. Tenka pažymeti, kad mažai dėmesio brigadoms skiria ir žemės ūkio specialistai bei tarybinis-partinis aktyvas. Ligi šiolie nesuteikė brigadoms konkretios pagalbos reorganizuojant darbą, stiprinant jas, gerinant darbo organizaciją.

Artelės valdybos turi auklėti brigadininkus griežto valstybinės planinės drausmės laikymosi dvasia. Jau dabar, pavasario išvakarėse, paruošiamos brigadoms gamybinės užduotys, kuriomis jos vadovausis savo veikloje. Užduotys turi būti sudaromos atsižvelgiant į konkrečias sąlygas ir galimybes, tamprai siejamos su traktorinės brigados planu. Ruošiant užduotis, reikia imtis priemonių užtikrinti technikos panaudojimą pilnu pajėgumu, kad nebūtų traktorių ir kitų mašinų stovinėjimų. Prieš sudarant ir įteikiant brigadininkams gamybinės užduotis, reikia peržiūrėti brigadų sąstatą, reorganizuoti ir sukompaktuoti jas. Ypatingai tas sustambintus kolūkius, nes sustambinus juos, tiesiog negalima palikti tokioj brigadų, kaip Jos buvo ligi šiol.

Sutinkamai su Žemės ūkio artelės ištatais, kiekvienai brigadai visam sėjomainos laikotarpiui reikia priskirti nuolatinį žemės sklypą, kolūkiečius, žemės ūkio inventorių, transporto priemones, reikalingus ūkinius pastatus, traukiama į jėga.

Įteikus brigadininkams metines gamybinės užduotis, vienas iš svarbiausių darbų yra vadovauti brigadoms ir kontroliuoti brigadininkų darbą. Eilėje rajono kolūkijų brigadai vadovaujama brigadininkams, mažai kontroliuojama

jų veikla. Atskiri kolūkijų pirmininkai ir valdybos nariai retai lankosi laukuose, daržuose. Labai blogai brigadose vykdomas agitacinis-masinis darbas: be ryšio su išskeltais uždaviniais.

Daugelyje kolūkijų darbų vykdymas brigadose apsunkinamas dėl brigadų stovyklų nebuvinimo. Tai taip pat trukdo darbo drausmės kolūkiečių tarpe sustiprinimui. Kolūkijų valdybos turi artimiausiu laiku organizuoti kiekvienoje brigadoje brigadų stovyklas; ten turi būti išleidžiami brigadų sienlaikraščiai, koncentruotas visas agitacinis-masinis darbas kolūkiečių tarpe, ten atliekamas kolūkiječių darbadienių į darbo knygutes per penkias dienas įrašymas, iškabinami kolūkiječių jšdirbtų darbadienių sąrašai. Stovyklų įrengimas ypatingai būtinas sustambintose kolūkijuose, kur brigada — tai buvusių kolūkių.

Kolūkio valdyba turi reguliarai surengti susirinkimus ir gamybinius pasitarimus brigadose. Dėmesio centre turi nuolat būti socialistinio lenktyniavimo klausimas, kolūkiječių darbo organizavimas ir apskaita, priemonės aukštam žemės ūkio kultūrų derliui užtikrinti.

Svarstydamis susirinkimuose praėjusių metų rezultatus, kolūkiječiai įvertina kolūkio pirmininko ir brigadininkų darbą, dar kartą įsitikina jų vaidmeniu vystant visuomeninį ūkį. Geras vadovas mobiluoja artelės narius bei kuriems sunkumams įveikti. Gamybinių brigados brigadininkas — tiesioginis kolūkinių gamybos organizatorius. Štai kodėl būtina užtikrinti gamybinių brigadų brigadininkų sąstato sustiprinimą parenkant ir įskeliant į šių darbų žmones, patikrintus politiniu ir dalykiniu atžvilgiu, žinančius žemės ūkį praktikus, gabius organizatorių.

Tinkamas brigadininkų parinkimas ir paskirstymas, nuolatinis jų auklėjimas ir pagalbos teikimas jiems turi didelę reikšmę toliau vystant visuomeninį ūkį, keliant kolūkiječių materialinę gerovę, sėkmingesiai vykdant Komunistų partijos iškeltus žemės ūkiui uždavinius.

J. Vitukinas
rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

FELJETONAS

DIDYSIS SĀMYŠIS ...

Kultūros namų vedėja Zofija Cyriulnikova, patogiai išsiplausi kėdėje už stalą savo kabinete, akomponuojant džasui, patalpintam patefono dėžėje, neskubėdama ir patenkinta peržiūrinėjo savo pačios sudarytus plačius darbo planus. Niekas netrukėdė jos ramybės...

Bet staičiai aštriai ir reikliai sutarškė telefonas.

— Kalba Radzivilovas. Rytoj šventė, reikia paruošti koncertą.

— Tai kad nesuspėsime nieko paruošti, — mėgino atsikalbinėti Cyriulnikova.

Bet iš ragelio vėl pasigirdo nepermaldaujamas viršininko balsas:

— Darykite, kaip norite, o koncertas turi būti.

Štai tada ir prasidėjo laksytmas, sambrūždis, ieškojimas, žodžiu, kilo didysis sāmyšis. Ir buvo dėl ko jaudintis: juk susirinks publika, reikia, kas bebūtų, duoti koncertą. Bet kokį? Kas Jame dalyvaus? Tai Cyriulnikovai jau buvo nežinoma. O jeigu nežinoma — reikia išaiškinti, patikslinti, surasti artistus, sudaryti programą ir t. t.

Ir prasidėjo ajškinimai... I „dienos šviesą“ iš archyvo ištraukė viską, kas galima, — choristus, solistus, šokėjus, muzikantus. Bet jie susirinko tik pavakary. Laiko liko lygai tiek, kiek reikia programos sudarymui. Repeticijoms jo jau nebėliko. „Visgi kaip nors praeis“, — skubėdami raminosi koncerto rengėjai.

Ir štai koncertas prasidėjo.

— Pirmas mūsų programos numeris — jungtinis Kultūros namų ir vidurinių mokyklų choras, vadovaujamas Rancevo, — praneša vedantis koncertą.

Uždanga pakyla. Scenoje — choras. Prie rojalio Rancevas. Rankos mostas ir... nepamanykite, kad choras sugraudėjo ar pasiliejo švelnį melodiją. Ne! Nevieningai, nedarniai pradėjo jis dainą, kaip sakoma: „Kas į mišką, o kas malką“. Ir per žiūrovų salę praskriejo prislėgtas atodusis. O tuo metu Aleksiejus Lukjanovičius Rancevas stengiasi užtušuoti įvykusį nemalonumą. Jis energingai daužo rojalio klavišius, muzika nustelbdamas dainininkų balsus.

Kai dainavimas baigėsi ir dirigentas kukliai lenkėsi publicai, labai sunku buvo su-

prasti, ar jis dėkoja jai už visai skystus aplodismentus, ar jis atsiprašinėja už tokį menkavertį išpildymą.

— Ech Jūs! — paskelbia konferansė.

Žiūroval, išgirdę pavadinimą pjesės, nenueinančios nuo Kultūros namų scenos ne todėl, kad ji labai gera, o todėl, kad kitos neparuošė, tik iš mandagumo susilaiko nesušukę:

— Ech Jūs! Ar ilgai versite mus žiūréti senienas?

— Kultūros namų solistas Andriejus Isačenko išpildys Dargomyžskio romansą „Maliūdną“, — vėl paskelbia pranešėjas.

Ir vėl salėje, kaip lengvas vėjelis, praskrenda žiūrovų šnabždesys — sena daina, senas atlikėjas. Ir tikrai darsi liūdnas dėl to, kad tą patį romansą dainuojanti Isačenka tenka girdėti jau dvejus metus kiekviename koncerte, atliekamame šioje scene.

Kuris nors skaitytojas, retai atsilankąs Kultūros namuose, gali paklausti: kada taip buvo? Bet leiskite ne nurodyti dienos, nes, pirma, diena buvo iškilminga ir jos neveičta sieti su šia ne taip jau puišia istorija; antra, todėl, kad jau kuris laikas Zarasų Kultūros namuose iškilmingomis dienomis visada taip buva.

Vietoje gyvo, verdančio darbo čia paprastai viešpatauja tyla ir ramybė. Štoks toks pagyvėjimas, panaumas į darbą būna iškilmingų švenčių išvakarėse, kada apie Kultūros namus atsimena rąjono kultūros skyriaus vedėjas dr. Radzivilovas.

Bet žiūrovui nuo to nelengiau. Jis vistiek verčia klaujytis senos programos, verčia žiūréti ir klausytis to paties po keletą kartų. Ir visa tai todėl, kad nuolatinis vadovavimas Kultūros namams pakeičiamas darbo planų rinkimui, nesirūpinant jų vykdymu.

Tikėsimės, kad šis sāmyšis buvo paskutinis, kad nuo šiole prasidės nuolatinis, ritmingas ir įvairus Kultūros namų darbas, kad jie taps tikru miesto kultūros židiniu ir kad dr. Radzivilovas bus dažnesnis svečias jam pavaldžioje kultūrinėje įstaigoje.

I. Tichonovas
J. Suchanovskis

Pagyvinti profsajunginės organizacijos d a r b a

Per ataskaitinį-rinkiminį profsajunginį susirinkimą Degučių septynmetėje mokykloje Nr. 2 išaiškėjo, kad profsajunginės organizacijos darbas apleistas. Mažai buvo rūpintasi darbuotojų auklėjimu, darbo drausmės stiprinimu. Dėl to pasitaiko, kad kai kurie mokytojai laužo darbo drausmę; blogai atlieka savo pareigas mokyklos

atstarnaujantį personalą, todėl klasėse nešvaru, kampuose, palubėse pilna dulkių, voratinklių. Retai rengiami profsajunginių susirinkimai.

Bet susirinkime taip pat buvo trūkumų. Jo dalyviai pasiskė labai nekritiškai, beveik nieko nebuvó paminėta, kokiui būdu reikės ištasyti padėtį.

V. Lizunova

Pasikalbėjimai gamtos mokslo temomis

ORAS IR ORO SPĒJIMAS

Dideli vaidmenį žmogaus darbo veikloje vaidina oras. Žemdirbiai, medžiojant ir gyvulių augintojai nuo senovės laikų gerai suprato jo reikšmę. Nemokėdami paaiškinti gaivališkų gamtos reiškinį—perkūnijos, ledų krušos, sausros, žmonės priskirdavo juos dieviškai galiai.

Šventikai, vienuolai ir šamanai visaip įteigdavo žmonių protuose mintį apie antgamtinę, dievišką valią, sukeliančią gaivalines nelaimes tariamai žmonėms nubausti už jų nuodėmes. Antai, senovės slavai garbino dievą Perūnų—žalų kūrėją, Stribogą—vėjo dievą.

Gamtos reiškinii sukeliamas baimė išliko iki mūsų dienų įvairių prietarų pavaldalu. Pavyzdžiu, jeigu ilgai nelyja, tai religinių žmonės paaiškina tai dievo rūstybės pasireiškimu.

Tokių prietarinių žmonių darosi vis mažiau ir mažiau. Mokslos palaipsniu, žingsnis po žingsnį, atskleidžia gamtos „paslaptis“ ir paaiškina priekaitis, dėl kurų kinta oras. Prietaisai užleidžia vietą moksliui.

Visi oro judėjimai, kaip ir visas gyvenimas mūsų planeteje, yra susiję su saulės šiluma. Šiltuose kraštose oras smarkiai įsyla ir sudėksta gausiat garuojant vandenynu vandeninui. Prie Šiaurės ir Pietų ašigalių, kur mažai patenkina saulės šilumos, oras atvėsta ties ledais ir sniegui. Šaltas oras yra sunkesnis už šiltą. Šiauriniame žemės pusrytulyje jis veržiasi iš Šiaurės į pietus ir pakelčia paklusnių aukštyn įsiliusį orą, kuris sruvena į arkties rajonus.

Jeigu žemė nesisuktų apie savo ašį, tai vėjai prie žemės visuomet būtų Šiaurinių ir Šalti, o aukštumoje — plėtiniai ir šilti. Bet tikrovėje atkreiplanti žemės sukimosi jėga, ta pati jėga, kur verčia upes Šiauriniame pusrytulyje įsgraužti dešinįjį krantą, verčia orą pakelsti savo kryptį ir tekėti daugiausia platumine kryptimi. Yra žinoma, kad vidutinio klimato šalyse vėjas dažniausia pučia iš vakaru į rytus. Čia dažniausiai ir susitinka šiltosios oro masės su šaltosiomis. Dviejų įvairių oro masių susitikimo rajonuose telkiasi kalnų pavildalo debesys, lyja lietus, pučia smarkus vėjas. Atmosferoje susidaro milžiniški sūkurių, vadinančių ciklonai ir anticiklonai.

Jeigu mintyse apžvelgsime visą žemės rutulio atmosferą, tai pamatysime daugybę tokius sūkurių, kurie juda ties žemės paviršiumi, išnyksta ir vėl atsiranda. Su ciklonais paprastai yra susijusi dargana — lietus, smarkus vėjas, žemės debesuotumas; anticiklonų metu paprastai esti ramus ir giedras oras. Tyrimas tų priežasčių, dėl kurų persikelia šaltas ir šaltas oras, susidaro ciklonai ir anticiklonai, o taip pat šalygūs, sukeliančių

lietu, perkūniją ir t.t., įgalina numatyti orą.

Tam visų pirmą reikia išmokyti matyti visą žemės rutulio atmosferą iš karto, vienu laiko momentu. Tokias viso žemės rutulio atmosferos nuotraukas dar sinoptikai, tai yra specialistai, kurie numato orą. Telegrafu ir per radiją kasdien surenkamos žinios apie orą iš visų žemės rutulio kampelių. Naudojant sutartinius ženklus, gautieji duomenys atžymimi oro žemėlapiuose. Pažvelgus į tokį žemėlapį, iš karto galima pasakyti, kur dabar persikelia ciklonai su smarkiais vėjais bei lietumi, o kur yra anticiklonai ir laikosi giedras, ramus oras.

Oro stebėjimais užimti tūkstančiai žmonių. Tarybų Sąjungoje ir kitose šalyse tam įsteigtą daugybę specialių stotyse. Meteorologijos stotyse, naudojant įvairius prietaisus, reguliarai, keliis kartus per parą, matuojamųjų pranešamis telegrafu arba per radiją oro temperatūra ir slėgis, de-

besuotumas, vėjo jėga ir kryptis ir t.t. Aerologijos stotyse, naudojant įvairius prietaisus, reguliarai, keliis kartus per parą, matuojamųjų pranešamis telegrafu arba per radiją oro temperatūra ir slėgis, de-

besuotumas, vėjo jėga ir kryptis ir t.t. Aerologijos stotyse,

ciklonų bei anticiklonų slinkimo intensyvumas ir kryptis, vėjo greitis įvairiuose atmosferos sluoksniuose. Šiu velksnių velkimas, jų savitario ryšys ir šalygotumas dar nėra pakankamai ištirti. Todėl oro prognozės ne visuomet būna pakankamai tikslios.

Mokslos apie oro įspėjimą — sinoptinė meteorologija — yra labai jaunas. Pirmieji įspėjimai apie audras, pasinaudojant meteorologinių stotyčių stebėjimais, buvo organizuoti Rusijoje 1872 metais. Nepaisant to, kad carinė patvaldybė paniekinamai žiūrėjo į rusų meteorologų darbus, jie daug kuo pralenkė užsienio mokslineinkus. Priešakiniai rusų mokslineinkai-meteorologai, tokie, kaip genialusis klimatologas Vojekovas, žinomieji meteorologai — Brounovas, Rykačevas, Multanovskis, Fridmanas ir kiti, siekė padaryti iš savo darbų išvadas, naudingas praktikai, daugiausia žemės ūkiui, ir daugelį atvejų jiems tai pavykdavo padaryti.

Oro prognozės teikia didelę naudą laudies ūkiui, joms naudojasi dešimtys tūkstančių žmonių. Aviacijoje neleidžiama né vlenam lektuvui išskristi, lankūnui iš anksto nesusipažinus su meteorologine situacija ir su oro prognoze. Žinomis apie orą ir jo prognozemis plačiai naudojamas hidroelektrinių bei kitų įrenginių statyboje, transporte, Jūrų ir upių laivynuose. Štambiuose žvejybos laivuose bazėse suorganizuoti nedidelės oro biuralai, kurie įspėja žvejus apie atslenkančią audrą. Naudodamiesi tais įspėjimais, žvejai gali laiku ištraukti tinklus ir pasislėpti užtiekiauose. Dideli sielialių sėkmėnai plukdomi stambiomis vandens saugyklos bei ezerais tik esant ramiam orui, todėl specialios prognozės apie vėjo jėgas ir kryptį padeda sielininkams laimingai atvaryti sielius į paskirties uostus.

Žemės ūkyje įspėjimai apie šalnas įgalina laiku imtis priemonių ir išgelbėti augalus bei vaisius nuo žuvimo. Didelės gyvulių bandos, ganomos tolimosiose ganyklose, dykuminėse stepėse, tolui nuo gyvenvietių, perlaukia darganą priedangose, o tam naudojamas specialių kilnomajų meteorologinių stotyčių įspėjimais. Tos stotys įrengtos sunkvežimiųose, yra apribintos radio stotimis ir keiliauja kartu su gyvulių bandomis.

Tarybų Sąjungoje sudarytos visos šalygos meteorologijai valsingai vystytis. Tarybiniai mokslineinkai atkakliai dirba, spręsdami svarbiusias oro prognozių mokslo problemas, ir savo atradimais praturtino daugelį šio mokslo šakų.

J. Chrabrovas
Centrinio prognozių instituto direktoriaus pavaduotojas, fizikos-matematikos mokslo kandidatas

M U M S R A Š O**Salygos vienodos—rezultatai nevienodi**

Arklininkais „30 metų kom-junimui“ kolūkio pirmoje laukininkystės brigadoje kolūkiečiai I. Rudakas ir G. Vadykauskas pradėjo dirbtai patygti nesenai. Tačiau dėka jų sažiningos pažiūros į pavestą jiems darbą jie jau paslekę, kad arkliai riebūs, pakilo arkliai darbingumas.

Arklininkų darbo sekės paslaptis glūdi tame, kad jie šeriai ir girdo arkliaus laiku, griežtai pagal patvirtintus davinius, tinkamai prižiūri juos. Arklidėje visada švaru. Be to, kad arkliai nebūtų per daug apkrauti, drg. drg. Rudakas ir Vadykauskas nustatė arkliai panaudojimo įvairiems sezoniniams darbams eiliškumą. Dėka šių priemonių arkliai išės į pavasario sėjų gerai pailsėjė, stiprus.

Antroje brigadoje arkliai priežiūrai yra tokios pat sąlygos. Arklininkai P. Nastaijus ir M. Desiatnikovas turis visas galimybes dirbtai taip pat gerai. Tačiau padėtis čia visai kitokia. Šios brigados

arklidėje nėra tvarkos. Mėšlo arklininkai ne tik kad neišveža, bet ir neišlygina. Šeriai arkliaus tik du kartus į dieną, pašarai iššvaistomi. Visa tai gali atvesti prie visiškai nepageldaujamų rezultatų pavasario laukų darbuose.

Savaime kyla klausimas: kodėl esant vienodomis šalygomis gavosi skirtini rezultatai paruošiant traukiama į jėgą pavasario laukų darbams? Reikalas tas, kad antros laukininkystės brigados arklininkas drg. Desiatnikovas, lygiai kaip ir arklininkai, į savo pareigas žiūri nerūpestingai, nekontroluoja arklininkų darbo. Retai tematysi jis arklidėje, o jeigu ir užėina, tai nekreipia dėmesio į neleisti na Nastajaus ir M. Desiatnikovo pažiūrą į visuomeninius gyvulius.

Tokia arkliai priežiūra brigadoje yra nepakenčiamā. Kolūkio valdyba turi artimiausiu laiku sutvarkyti padėti arklidėje.

V. Arlauskas

Nepateisina pasitikėjimo

Imbrado apylinkės Tarybos kauskas. Tad nenuostabu, kad apylinkės Tarybos patalpos labai dažnai būna uždarytos. Pavazdži iš apylinkės vadovų im į jiems pavaldžių kultūros-švietimo įstaigų, kaip bibliotekos ir klubo-skaityklas, darbuotojai. Ir šios įstaigos būna atidarytos dažniausiai tik pusę darbo valandų.

Apylinkės rinkėjai, išrinkdami Gasparavičių ir Špauskas apylinkės Tarybos deputatus, parodė jiems didelį pasitikėjimą. Bet, matyt, nei Gasparavičius, nei Špauskas nemoka šio pasitikėjimo brangiinti.

B. Merkys

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais**„Be pareigos jausmo“**

Tokio pavadinimo skaitojo laiškas buvo išspausdinamas vasario mėn. 21 d. „Pergalėje“. Jame buvo nurodoma, kad Mičiurino vardo kolūkio laiškininkė Lumpickaitė nesąžiningai atlieka savo pareigas. Kolūkiečiams spauda pristatomā vieną syki per savaitę, o toliau gyvėta iš pareigų.

nanteji gauna laikraščius tik kartą į mėnesį.

Kolūkio valdyba pranešė redakcijai, kad padėčiai išlaikyti imtasi priemonių. Laiškininkai Lumpickaitė nurašyti 5 darbadienai ir paraiškotas įspėjimas, kad jei ji nepagerins darbo, bus atleista iš pareigų.

Iš nepaskelbtų laiškų „Pergalei“

Redakcija iš savo skaitojo laišką, kuriam buvo išspausdinamas vasario mėn. 21 d. „Pergalėje“. Jame buvo nurodyta, kad Kalinino vardo kolūkio II brigados arklininkas A. Kochanka blogai atlieka savo darbą. Jo priežiūrai paliktai pakinktai, roges nesutvarkyti.

jai, kad arklininko darbas apsvartytas valdybos posėdyje. A. Kochanka perspėtas ir ipareigotas artimiausiu laiku sutvarkyti roges, pakinktus.

Redaktorius

L. RUDAŠEVSKIS